

lig gives mange uforstandige, ukjærlige og egennyttige Forældre eller Børgere, som lidet eller intet, idetmindste ikke alvorligt, tænke paa deres Børns Underviisning. Jeg har forfagt deelt alle de Betæneligheder, som ere fremførte her i Salen, og som jeg har hørt ved Samtale med andre Rigsdagsmænd udenfor Salen; jeg har derfor været betænkt paa at stille et Endringsforslag ganske lig det, som er stillet af den ærede Rigsdagsmand for Københavns Sde Valgfreds (Gram), der vil, at det 14de Aar skal forandres til det 15de Aar; men det af mig paatænkte Endringsforslag tilfredsstillede mig ikke ved noiere Overveelse. Det er vel saa, at et enkelt Aar i Særdeleshed i den noget fremrykkede Barndomsalder er og kan være af stor Betydning for et Barns Udvikling i aandelig Henseende, men paa den anden Side staar det klart for mig, at et daarligt anvendt Aar er aldeles spildt, og daarligt anvendt maa jeg kalde det Aar, i hvilket Barnet kun ved udyrket Tvang drives til Skolen, og kun er legemlig tilstede der. Det forekommer mig, at det vilde være bedre for et saadant Barn, at det kunde komme ud fra et daarligt Hjem, maafee til en god Huusbønde, som vilde vænne Barnet til Flid og Orden ved at beskæftige det paa nyttig Maade, og som vilde lade det være sig magtpaaliggende at drage Omsorg for, at et saadant forsømt Barn lærte saa Meget, at det derefter kunde blive confirmeret. Herimod indvendes vel, at ikke alle Huusbønder ere gode og kjærlige, de kunne være ligesaa ukjærlige og egennyttige, som Forældrene være, — det er ganske vist, og Ingen kan nægte, at det kan være Tilfældet, — men jeg vil dog spørge, om nogen Lov — den være saa god, saa fuldkommen, den være vil, — kan afværge og forhindre, at saadanne Børn komme til at lide under Huusbønder eller Forældres Daarlighed og Slethed. Jeg troer, at, dersom dette Lovforslag maatte blive ophøiet til Lov, vilde saadanne Børn være bedre stillede, end de nu ere det, ligesom jeg ogsaa troer, at mange ellers uforstandige Forældre, som hidtil ikke havde tænkt ret meget derpaa, i saa Fald vilde drage Omsorg for deres Børns Underviisning. Det er jo vistelig saa, at de fleste, som høre

til Folkekirken, sætte meget stor Priis paa Confirmationen, idet de ønske, at deres Børn først efter en saadan betydningsfuld Handling træde ud i Livet, og; dersom det er saa, tør jeg formene, at saadanne Forældre vilde drage Omsorg for deres Børns Underviisning; dersom denne Lov gaar igjennem, vilde de blive tilskyndede, opmuntrede og kraftigt opfordrede til at lade deres Børn lære Noget tilgavn. Den Bestemmelse, at et Barn skal kunne udskrives af Skolen, naar det har fyldt sit 14de Aar, indeholder saaledes efter min Formenting en Tilskyndelse og Opfordring for Forældrene, ligesom ogsaa vedkommende Skolebestyrelse derved tilskyndes og opmuntres til med Nidkærlighed at udføre sin Gjerning og opfylde sin Pligt. Efter den bestaaende Lov, ligesom ogsaa efter dette Forslag, er ethvert Barn af den, hvorm her er Tale, skolepligtigt fra det 7de Aar; altsaa fra det 7de til det 14de Aar skal Skolebestyrelsen have det fornødne Tilsyn med Børnenes Underviisning, og, dersom Skolebestyrelsen gjør sin Pligt, kan man vel i Regelen antage, at ethvert Barn i disse 7 Aar, dersom det ellers kan lære Noget, vil kunne lære saa Meget, som udfordres for at kunne blive confirmeret. Dersom man spørger, og det maa man vistnok med Alvor spørge: hvad vindes, hvad kan der udrettes ved denne tvungne Skolegang ud over en vis Aldersgrænsse, saa vil man vistnok efter en alvorlig Undersøgelse komme til det Resultat, at Gevinsten er saare ringe. Hvad Religionsunderviisningen angaaer, da er jeg temmelig sikker paa, at nogle saa Tidens Underviisning hos Præsten med det Gode vil være langt mere frugtbringende og velsignende for et saadant forsømt Barn end hele Aars tvungne Skolegang, og hvad dernæst angaaer de andre Underviisningsgenstande, Indenadslæsning, Regning og Skrivning, navnlig Indenadslæsning, som er Hovedsagen, da kan man maafee ved en tvungen Skolegang have bragt et saadant Barn saavidt, at det til Nød kan stave sig igjennem en Bog; men Erfaringen har noksom lært, at saadanne Børn, som ikke bedre kunne læse indenad efter en kort Tids Forløb, ikke engang et Aar, slet ikke have kunnet læse. Det er altsaa i saa Hense-